GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 107. *Joi 28 Iunie (10 Iulie)* **1884.**

Nou Abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1-a Iuliu st. v 1884 se începe unŭ **nou abonamentŭ,** la care învitămŭ pe onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Abonamentulŭ: **Pentru Austro-Ungaria** cu posta: pe trei lunĭ 3 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl. **Pentru România** și străinatate: pe trei lunĭ 9 francĭ, pe șese lunĭ 18 francĭ, pe unŭ anŭ 36 francĭ.

Rogămŭ pe d-nii abonațĭ ca se binevoiéscă a-șĭ reînoi de cu vreme prenumerările pentru ca trămiterea ḍiarului sĕ nu sĕ întrerupă.

Administrațiunea »Gazetei Transilvaniei.«

Brașovŭ în 27 Iunie (9 Iulie).

Trebue se cadă așadĕr și Academia de dreptur̆ din Sibiiu sub asprele loviri ale maghiarismului violentŭ. Încă unŭ institutŭ de cultură, menitŭ, mai alesŭ pentru poporațiunea săséscă și română din Ardélŭ, va fi dărîmatŭ în curêndŭ de ciocanele nivelătóre ale politicei de distrugere maghiare. Ca unŭ alŭ doilea Nero, domnulŭ Tisza voiesce se dărîme cu desĕvêrșire tóte remășițele vechilorŭ ziduri, îndĕrĕtulŭ cărora se adăposteau multŭ puținŭ elementele nemaghiare, pentru ca din ruinele lorŭ sĕ clădéscă o cetate cu totulŭ nouă care, ca și Seghedinulŭ reconstituitŭ, sĕ servéscă numai spre înălțarea gloriei lui și în care sĕ se contopéscă tóte elementele micĭ și marĭ, vechĭ și nouĕ formândŭ o Maghiariă uniformă, una și nedespărțită.

Idea conducătóre a activităţii nivelătóre și centralisătóre, ce-o desvóltă d-lŭ Tisza cu ai sĕi de optŭ anĭ încóce, este: *Statulŭ suntemŭ noi Maghiarii, totŭ ce esistă în statŭ trebue sĕ servéscă dar numai scopurilorŭ nóstre. Totŭ ce póte folosi spre întărirea celorlalte elemente ne este contrarŭ nouĕ, prin urmare dușmanŭ statului maghiarŭ.*

Acésta este așa numita „ideă de statŭ ungurescŭ,“ acesta este bălaurulŭ, căruia i se sacrifică totŭ ce nu e maghiarŭ, totŭ ce nu servesce planurilorŭ de maghiarisare. Desființarea Academiei de drepturĭ din Sibiiu o dovedesce.

Cei ce nu sunt informați despre organisațiunea Academiei din Sibiiu și despre fasele prin carĭ a trecutŭ, vorŭ fi de părere, că ea a fostŭ săsĕscă sĕu românéscă și că de aceea a hotărîtŭ guvernulŭ de a-o șterge de pe fața pămêntului.

Nicĭ vorbă de așa ceva. Odinióră, când Ardélulŭ se bucurá încă de autonomia sa, limba de propunere în Academia de drepturĭ din Sibiu a fostŭ germană. Însĕ curêndŭ după ce au ajunsŭ Ungurii la putere, profesorii nemțĭ fură alungațĭ și limba maghiară fù întrodusă în Academiă. Ce putea guvernulŭ cere mai multŭ decâtŭ atâtŭ?

Elŭ cerea mai multŭ. Nu îi ajungea că dreptulŭ se învață în limba ungurĕscă, ci ceea ce dorea elŭ era ca studenții dela Academiă, pe lângă aceea că deveneau iuriștĭ ungurĭ, sĕ mai aibă și sentimente unguresci, pentru ca se pótă servi cum se cade ideei de statŭ maghiarŭ. In Sibiiu însĕ sunt numai Sașĭ și Românĭ și acestia își iubescŭ limba și naționalitatea; era dĕr imposibilŭ ca studenții sașĭ și românĭ dela Academiă sĕ-șĭ pĕrdă sentimentulŭ lorŭ naționalŭ în mijloculŭ Sașilorŭ și alŭ Românilorŭ. Sibienĭ. Ce folosŭ puteau aduce maghiarismului studenții în dreptŭ din Sibiiu décă ei sĕ simțeau nu ca Maghiarĭ, cĭ ca Românĭ și ca Sașĭ?

La întrebarea acésta maghiarismulŭ violentŭ a rĕspunsŭ cu desființarea de faptŭ a numitei Academii.

Cine nu crede se cetéscă articlulŭ ce-lŭ reproducemŭ mai josŭ după „Egyetértés.“

Oposițiunea maghiară are meritulŭ de a spune pe față, ceea ce ascunde iesuitismulŭ guvernamentalŭ. Așa și acum organulŭ stângei estreme ne arată adevĕratele motive, ce au pricinuitŭ desființarea Academiei din Sibiiu.

„De ce sĕ crescemŭ noi Românĭ și Sașĭ în„carnațĭ *pe banii statului maghiarŭ* cândŭ scimŭ, „*că vrăjmașulŭ e cu atâtŭ mai periculosŭ cu câtŭ* „*are mai multă sciință?*“ De ce se facemŭ noi „posibilŭ locuitorilorŭ nemaghiarŭ din prejurulŭ „Sibiului de a-și cresce copiii în sciința dreptului „cu puține mijlóce?“

Eată unde amŭ ajunsŭ cu „idea de statŭ maghiarŭ“ a d-lorŭ Tisza-Trefort. Astăḍi nu mai ajunge nicĭ acea ca tinerii noștri se învețe unguresce, ci trebue sĕ mărturiséscă ca Maghiarĭ, décă nu sunt prigonițĭ la Clușiu nu mai puținŭ ca la Lugoșŭ și la Sibiu.

Dĕr d-lŭ Tisza își propune și Dumneḍeu dispune. Pre când guvernulŭ ungurescŭ desființéză aicĭ institutele ce sunt de folosŭ Românilorŭ și Sașilorŭ, în Austria se înființéză mereu scolĭ pentu naționalitățile slave. Fiecare scólă nouă cehică sĕu slovĕnă este unŭ protestŭ viu în contra tiraniei ungurescĭ de dincóce de Laita. Atuncĭ când Maghiarii vorŭ crede că au ajunsŭ la culmea lucrărei lorŭ de distrugere, de centralisare și de asimilare, se vorŭ pomení că sunt dușĭ și cuplešițĭ de valurile, ce se vorŭ uní cu putere elementară peste capetele lorŭ, după ce vorŭ fi rupte tóte zăgazurile.

Sic vos non vobis!

Scirĭ telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Marsilia, 9 Iulie. — De alaltaerĭ séra până erĭ diminéță au fostŭ 14 morțĭ de coleră.

Toulon, 9 Iulie. — De alaltaerĭ la meḍulŭ nopții până erĭ diminéță au muritŭ de coleră 10 persóne, între care și o călugăriță.

Roma, 9 Iulie. — Guvernulŭ a declaratŭ pentru provenienţele din Elveția aceléșĭ mĕsurĭ ca și pentru cele din Francia.

Bruxela, 9 Iulie. — Partida liberală a perdutŭ la alegerile pentru senatŭ, până acum șépte districte. Catolicii dispunŭ deja de o maioritate de ḍece voturĭ.

Fasano, 9 Iulie. — Maiestatea Sa prințulŭ de corónă împreună cu suita a asistatŭ eri pe mare înainte de améḍi la manevrele tactice ale escadrei. A treia diviziune de torpede a esecutatŭ unŭ atacŭ isbutitŭ în ordine de marșŭ în contra escadrei, care manevrândŭ sa apropiá representândŭ pe inmicŭ. Pe séră se esecutară la lumină electrică atacurĭ fórte dibace de către divisiunea de torpede.

Cronica ḍilei.

M. S. Impĕratulŭ și principele de corónă Rudolfŭ au plecatŭ Lunĭ între 1 și 2 óre cu unŭ trenŭ separatŭ la Pola, pentru ca sĕ asiste la manevrele flotei, ce vorŭ dura trei ḍile.

*

Din Parisŭ se scrie că statua »Libertatea, luminătóre a lumei« s'a predatŭ statelorŭ unite de către Francia. E înaltă de 46 metri și va fi așeḍată pe insula de la intrarea în portulŭ Newyork. La predarea ei s'a luatŭ protocolŭ, subscrisŭ de represeutanții ambelorŭ state.

*

Pentru ajutorarea inundațilorŭ din Galiția s'au adunatŭ la comitetulŭ din Cracovia 40,572 fl. éră la celŭ din Lemberg 30,000 fl. Aceste sume vorŭ fi folosite pentru întêmpinarea celorŭ mai grele lipsurĭ ale sĕrmanei poporațiunĭ până la tómnă. Cele 100,000 fl. date din partea stăpânirei se vorŭ folosi pentru cumpĕrarea bucatelorŭ trebuitóre, pentru reînceperea muncei de câmpŭ și a sĕmănăturilorŭ, precum și pentru restaurarea ulițelorŭ, podurilorŭ și zăgazurilorŭ rîurilorŭ.

*

Suntemŭ rugațĭ a dá loóŭ următórelorŭ rêndurĭ ce ni se scriu din Deva.

Deva 7 Iulie.

„Suntemŭ curioșĭ a vedé, că acum publica-se-va la timpulŭ sĕu concursulŭ pentru unŭ învĕțătorŭ cualificatŭ și sdravĕnŭ la scóla confesională română din Deva, căcĭ ar fi timpulŭ sĕ nu mai mérgă copii noștri la alte scoli străine.“

Unŭ poporanŭ.

*

Comisiunea ungaro-română pentru regularea granițelorŭ a sositŭ în Sibiiu. Prefectulŭ a datŭ unŭ prânḍŭ în onórea ei. Lucrările le va începe în comitatulŭ Sibiiului.

*

Din Tarnopolŭ se scrie, că d-na Selinger, directóra scólei de fete de acolo, a fostŭ suspendată din postulŭ sĕu. Causa e, că pe o fetiță neascultătóre, a pedepsit'o înțepându-i brațele cu ace. Cruda directóre e dată în cercetare judecătorĕscă.

*

Ḍiarele din Buenos-Ayres: „El Diario,“ „El Nacional,“ „La Cronica,“ vorbescŭ în nisce lungĭ articole despre nouile succese ale artistei române Elena Theodorini pe scena teatrului Colon. Theodorini după succesulŭ dobânditŭ în Hugenoţĭ, a repurtatŭ o nouĕ victoriă în Aida.

»La Cronica« din 23 Mai pe lângă unŭ articolŭ de două colóne în pagina ântâiŭ asupra modului cum Theodorini a interpretatŭ rolulŭ Aidei, cuprinde și o biografiă a artistei române, întitulată: Elena Theorini en su casa.

*

„Posta“ din Galați scrie, că unŭ transportŭ de tunurĭ pentru armata română a sositŭ ḍilele acestea de la Londra și au fostŭ expedate la Bucurescĭ.

*

Acelașĭ ḍiarŭ spune, că Duminecă 24 Iunie la orele 2 p. m o barcă ce venea despre comuna Azaclău spre Galați cu patru bărbați, două femei și unŭ copilŭ, pe la jumătatea drumului (în dreptulŭ vadului Bacalbașa) a fostŭ resturnată în Dunăre din causa vijeliei. In acestŭ momentŭ, comandantulŭ vasului englesŭ „Cocatrice,“ d. Iohan Hages, observândŭ sinistrulŭ, espedă imediatŭ mai mulțĭ marinarĭ de sub comanda sa cu bărcile, carĭ reușiră a scăpa viața celorŭ patru bărbațĭ, a unei femei și a copilului; ĕr una din femei, a fostŭ luată de valurĭ și s'a înecatŭ. D. comandantŭ Hages a făcutŭ ceva mai multŭ: cum au fostŭ aduși la malŭ individii salvațĭ, le dădŭ tóte îngrijirile în infirmeria bastimentului până ce au fostŭ transportațĭ la spitalulŭ »Elisabeta Dómna.“

*

„Monitorulŭ oficialŭ“ publică decretulŭ prin care ministerulŭ este remaniatŭ așa precum amŭ anuțatŭ în numĕrulŭ de alaltaerĭ adecă: d. primŭ ministru Brătianu la interne, d. Chițu la instrucțiă, d. generalŭ Fălcoianu, la ministerulŭ de rĕsboiu, d. Aurelianŭ ese din cabinetŭ ĕr ceilalțĭ ministrii rĕmânŭ la posturile lorŭ.

*

Cetimŭ în ḍiarele din Bucurescĭ, că de câte-va ḍile sĕ aflá în capitală d. Tomița Micheru, cunoscutulŭ violinistŭ românŭ din Brașovŭ. D-sa a urmatŭ cursurile conservatórelorŭ de musică din Viena și din Lipsca.

*

„România“ scrie: După scirile primite din provinciă, ploile căḍute în ḍilele trecute n'au făcutŭ atâtea stricăciunĭ recoltelorŭ. Numai grâulŭ pe alocurea a suferitŭ ceva. Cu tóte acestea, căldurile ce au urmatŭ ploilorŭ vorŭ aduce îndreptare.

*

Ḍiarele bucurescene spunŭ că studenții universitarĭ s'au întrunitŭ în séra de 24 Iunie la »Unirea« și au ho-

tăritŭ, sĕ ţînă în totŭ chipulŭ congresulŭ dela Galaţĭ. Comisiunea organisătóre este autorisată a întrebuinţá tóte mijlócele pentru realisarea congresului. Totŭ deodată s'au alesŭ patru studenţĭ dela cele patru facultăţĭ, carĭ vorŭ lu» parte în comitetulŭ aranjatorŭ pentru aniversarea centenarului lui Horia.

*

»L'Independance roumaine« comunică, că unŭ convoiu de oficerĭ şi de soldaţĭ a părăsitŭ Marţĭ Bucurescii mergêndŭ cu unŭ trenŭ specialŭ până la Pitescĭ, de unde se vorŭ îndreptá la băile dela Olănescĭ.

*

Adĭ diminéţă, spunŭ dîarele din Bucurescĭ, regele şi regina României au plecatŭ la Sinaia, sĕ petrécă acolo timpulŭ verii.

*

„Telegrafulŭ« scrie: Ni se comunică din Basarabia că acolo s'a descoperitŭ unŭ parasitŭ, care distruge cc desăvêrşire plantaţiunile tutunului. După analisa profesorilorŭ dela universitatea din Odesa s'a constatatŭ, că acestŭ parasitŭ aparţine familiei O r t h o p t e r a, şi anume grupului P h y s o p o d a.

*

Manevrele cele marĭ ale armatei germane vorŭ fi conduse în anulŭ acesta de bătrênulŭ mareşalŭ şi şefŭ alŭ statului major-generalŭ Moltke.

*

Inaintea tribunalului din Darmstadt se va tratá în curêndŭ petiţiunea de divorţŭ a Marelui duce de Hessa în contra d-nei Kolomine, contesa Nomrod.

*

Nişce locuitorĭ bulgarĭ dimprejurulŭ Culei au năvălitŭ dîlele trecute cu turmele lorŭ în câmpurile şi livedile satuluí sêrbescŭ Trescaviţa, au nimicitŭ mărcile din graniţe şi-apoi s'au retrasŭ pe pămêntulŭ lorŭ.

*

Cunnoscutulŭ emigrantŭ din Muntenegru Peco Pavlovicĭ, care a statŭ până acum la coloniştii din Procuplje în Serbia, a părăsitŭ împreună cu ei colonia din pricina unui conflictŭ cu guvernulŭ sêrbescŭ şi s'a retrasŭ pe alte locurĭ, sĕ organiseze bandele sale.

*

În Istria nordică populaţiunea slovenă este tare nĕcăjită în contra preoţilorŭ croaticĭ, carĭ vorŭ o Croaţie mare şi predică poporului slovenescŭ în biserică în l i m b a n o u ă c r o a t ă, pe care Slovenii de pela sate nu o înţelegŭ. Slovenii carĭ nu voiescŭ sĕ se împreune cu Croaţia protestéză în contra predicelorŭ în limba croată, din care causă nu vinŭ la biserică séu alungă pe preoţĭ. In Santa Croce unŭ capelanŭ din Castua pentru că a predicatŭ în limba croată, fŭ ameninţatŭ de sătenii iritaţĭ. De prin satele din părţile nordice ale Istriei confişcară gendarmii 32 stégurĭ cu colorĭ croate, ceea ce a făcutŭ plăcută impresiune asupra poporaţiunei slovene.

R e p r e s e n t a ţ i u n e a.

Archidiecesei greco-orientale române din Transilvania, votată în sinodulŭ archidiecesanŭ din anulŭ curinte în cestiunea ajutorului de statŭ.

(Urmare din Nr. 106.)

Că unulŭ séu altulŭ dintre protopresbiterĭ au fostŭ împărtăşiţĭ în unele prea puţine casurĭ şi ca parochĭ, séu mai bine disŭ în calitatea sa de catichetŭ, este adevĕratŭ, acésta mĕsură este basată pe douĕ împrejurărĭ: una că protopresbiterii însărcinaţĭ cu mulţimea agendelorŭ lorŭ oficiale, neavêndŭ din causa nefavorului timpurilorŭ trecute nicĭ o dotaţiune ficsă, ba nicĭ chiar pauşale de cancelariă, au primitŭ câte 200 fl., ca pauşalŭ de cancelariă, nicĭ decâtŭ însĕ ca ajutorŭ séu chiarŭ favorurĭ personali; alta, că privindŭ sinodulŭ acestŭ ajutorŭ ca datŭ în generalŭ preoţimei archidiecesane, de repeţite orĭ a însărcinatŭ pe consistoriu ca sĕ fie cu deosebită considerare cătră acei preoţĭ, — între carĭ firesce se numĕră şi protopresbiterii, — carĭ se ostenescŭ întru instruirea tinerimei în doctrina religiunei şi nu au pentru acésta nicĭ o recompensă dela respectivulŭ institutŭ. Prin urmare procedura autorităţii bisericescĭ, că a împărtăşitŭ câte odată în ajutorulŭ de statŭ sub doi tituli pre unulŭ séu pre altulŭ dintre preoţii, carĭ şi-au câştigatŭ merite distinse în funcţiunea de catichetĭ, şi sunt preste totŭ neesceptionaţĭ în conduită, nu se póte priví nicĭ decâtŭ ca o volnicíă séu ca o punibilă abatere dela destinaţiunea acestui ajutorŭ, ci mai vîrtosŭ ca o urmare prea firéscă a acelui adevĕrŭ necontestabilŭ, că însaşĭ biserica simte şi scie mai bine ranele şi lipsele sale, şi cunósce unde e mai urgentă aplicarea mijlócelorŭ necesarĭ pentru vindecarea acelora.

Mai departe se inculpă consitoriulŭ, că a datŭ unora din asesorii consistorialĭ pe lângă salariulŭ lorŭ, dela statŭ, şi din acestŭ ajutorŭ, dar se trece cu vederea că acésta este pracsa veche, întrodusă încă la începutŭ, carea până acumŭ de asemenea n'a fostŭ încă nicĭ cândŭ dificultată şi e basată pe acea împrejurare, că ne putêndŭ dá biserica din causa nesuficienţei mijlócelorŭ sale asesorilorŭ consistorialĭ nicĭ locuinţe naturale séu relute de cuartire, ba nicĭ chiar cancelarii, unde se lucre, acelora dintre dênşii, — tuturorŭ, nu numai la doi, — carĭ au rangulŭ de protopresbiterŭ, le-a încuviinţatŭ şi lorŭ ca şi celorŭ lalţĭ protopresbiterĭ, câte 200 fl. anualĭ dreptŭ banĭ de cuartirŭ şi pauşalŭ de cancelariă.

In fine se trage o paralelă între biserica nóstră şi cea sêrbéscă, făcêndu-se provocare la acésta în defavorulŭ celei dintâiu. La acésta avemŭ onóre a reflectá fórte scurtŭ, că abstrăgêndŭ dela originea şi dela basa de dreptŭ cu totulŭ diferite a ajutorului, ce-lŭ folosescŭ ambele aceste bisericĭ, legătura nóstră cu biserica sêrbéscă nu este atâtŭ de strênsă, ca sĕ cunóscemŭ pe deplinŭ atitudinea acelei bisericĭ surorĭ în acéstă causă şi nici nu scimŭ, încâtŭ se intereséză coreligionarii noştri sêrbĭ de autonomia bisericei lorŭ, atâtŭ însă scimŭ, că noi Românii gr. or. preţuimŭ autonomia nóstră bisericéscă fórte multŭ şi ţinemŭ la dênsa cu tóte puterile nóstre.

Ne am credutŭ datorĭ a espune aicĭ tóte acestea în etaiu pentru rectificarea acelorŭ comunicate diuaristice, carĭ fură caracterisate ca motive de ale înaltului guvernŭ, fără ca acésta sĕ se fie desavuatŭ din partea competentă.

Dar cu câtŭ sunt mai nefundate acele informaţiunĭ, cu atâtŭ mai durerósă a trebuitŭ sĕ fie surprinderea nóstră pentru disposiţiunile Escelenţei Vóstre, prin carĭ autoritatea acestei bisericĭ fără vre-unŭ motivŭ plausibilŭ, fără reflectarea sau admoniarea prealabilă şi mai alesŭ fără de a se cere de la dînsa informaţiune séu eventualminte chiar justificare în una sau alta privinţă, se lipsesce de celŭ mai naturalŭ dreptŭ alŭ sĕu, de a împărţi ea însaşĭ organelorŭ sale subalterne ajutoriulŭ de statŭ acordatŭ bisericii.

Ba, ca durerea nóstră sĕ fie şi mai profundă, a trebuitŭ să constatămŭ, că o mĕsură analogă cu cea pentru biserica nóstră nu s'a mai luatŭ din partea Escelenţei Vóstre pentru nicĭ una din celelalte bisericĭ din patriă, carĭ deşi sunt în stare materială neasemenatŭ mai bună decâtŭ a nóstră, de asemenea tragŭ ajutóre din tesaurulŭ statului.

Şi dacă aducem faptulŭ acesta în combinaţiune cu mai multe alte din timpulŭ mai recentŭ, nu putemŭ a nu vedé în aceste disposiţiunĭ ale Escelenţei Vóstre unŭ felŭ de umilire a bisericei nóstre, ba trebue sĕ ne cuprindă justă îngrijire, nu cumva sĕ prepară pentru dînsa o stare esceptională, séu chiar o repeţire sub altă formă a persecuţiunilorŭ din seculii trecuţĭ, fără a ne puté dá séma, prin ce óre ea şi preoţimea ei, de susŭ până josŭ deapururea lealǎ şi credínciósă, le ar fi atras acelea asupra sa,

Fără a merge pré departe cu prevederile şi temerile nóstre, nu putemŭ lăsá neamintite urmările cele adêncŭ păgubitóre, ce le ar avea punerea în lucrare a mĕsurilorŭ Escelenţei Vóstre. Şi anume cea dintâiu şi mai de aprópe urmare ar fi, că luânduse distribuirea ajutoriului din mâna autorităţii legale şi constituţionale a bisericeĭ, şi lăsânduse aceea o înfluinţă atâtŭ de minimală într'o afacere atâtŭ de eminentă bisericéscă, — abea unŭ votŭ consultativŭ, unŭ votŭ carele de altmintelea nicĭ o biserică conscie de posiţiunea, dreptulŭ şi demnitatea sa nu l'ar puté aşteptá, ci mai gata ar fi a renunţá la unŭ atare ajutorŭ, — s'ar micşorá într'unŭ gradŭ neprecalculabilŭ autoritatea organelorŭ superióre şi supreme biserceştĭ, s'ar destrămá legătura canonică a clerului şi s'ar slăbí desciplina preoţimei astfelŭ, în câtŭ autoritatea bisericéscă, chiar şi în dauna statului nu ar mai fi în stare de a corespunde chiemărei sale destulŭ de grele după însaşĭ natura ei.

Totdeodată însĕ nu s'ar ajunge nicĭ scopulŭ şi destinaţiunea acestui ajutorŭ şi nu s'ar putea realisá nobila intenţiune părintéscă a Maiestăţei Sale, de a mângăia printr'ênsulŭ preoţimea archidiecesei acesteia, cutezămŭ a dice cea mai sĕracă din patriă; pentru-că informaţiunea obiectivă basată pe întréga viaţă publică şi privată a preoţilorŭ, cari ar suplicá pentru ajutoriu la înaltulŭ ministeriu, şi dacă s'ar dá din partea organelorŭ bisericescĭ ca a celorŭ mai competente, în sensulŭ noului statutŭ nu ar' avé însemnătatea ce-i compete, ci ar putea devení în viitorŭ precumpănitóre, ba chiar decisive informaţiunile date pe alte căi, uneorĭ fără cunoscinţă de causă séu cu privire la alte împrejurărĭ şi interese străine de biserică, şi s'ar dá ansă opiniunei publice, a crede că sub titlulŭ acestui ajutorŭ sunt învĕlite alte scopurĭ laterale; ér' urmarea firéscă din tóte acestea ar fi, că uşorŭ s'ar trece cu vederea preoţii cei mai demnĭ de împărtăşitŭ séu — ceea ce ar fi şi mai rĕu — s'ar distinge, şi ca sĕ dicemŭ aşa, s'ar premiá cei nedemní, — unŭ resultatŭ, care ar fi diametralŭ opusŭ părintescilorŭ intenţiunĭ esprimate în resoluţiunea prea înaltă din 1861.

Considerând tóte acestea scimbărĭ urmate una după alta în restimpurĭ scurte, biserica trebue sĕ se cuprindă mai înainte şi mai presusŭ de tóte de cele mai seriόse îngrijirĭ pentru libertatea şi autonomia sa. Căcĭ ce grea lovitură sufere acéstă autonomiă, garantată ei prin articlulŭ de lege IX dela a. 1868, şi ce adêncă ştirbire constituţiunea acestei bisericĭ, statutulŭ organicŭ, sancţionat de monarchulŭ la anulŭ 1869, când deja la 6—7 anĭ după acésta, fără de a se fi ascultatŭ baremŭ şi vocea bisericei, unŭ ajutorŭ pré bine meritatŭ alŭ ei, pentru care ea tocmai în sensulŭ statutului organicŭ este chiar îndreptăţită a recurge la statŭ sĕ se modifice, restrîngă şi reguleze astfelŭ, încâtŭ chiar şi distribuirea lui se iéa din mâna bisericei şi se dă ministrului, şi astfelŭ autoritatea ei se degradéză la rolulŭ unui biurou statistic, carele are numai sĕ administreze guvernului nisce date statistice privitóre la cutarĭ şi cutarĭ preoţĭ ai sĕi!

După conceptele unui statŭ constituţionalŭ, precum cu nobilă ambiţiune pretinde a fi şi alŭ nostru, guvernulŭ are datorinţă a supraveghea observarea legilorŭ decretate de representanţa ţĕrei şi aprobate de domnitorulŭ, ér călcarea lorŭ a-o împedecá şi pedepsí cu tótă vigórea; unde însĕ, precum durere în casulŭ de faţă, însuşĭ guvernulŭ ţĕrei se crede îndreptăţitŭ a ignorá atâtŭ de multŭ autonomia unei bisericĭ recunoscute şi inarticulate prin lege, şi a vătĕmá într'unŭ modŭ atâtŭ de simţibilŭ libertatea şi drepturile ei, acolo biserica însaşĭ este datóre înaintea lui Dumnedeu şi a lumei a păşi la mijlocŭ resolutŭ, a ridicá cu tărie vocea sa, şi a apĕra cu tóte armele legale autonomia, libertatea şi demnitatea sa, ca nu cumva tăcerea ei şi mai departe sĕ se privéscă de consimţĕmêntŭ, şi rĕbdarea ei de slăbiciune.

De aceea acestŭ sinodŭ, credinciosŭ datorinţei sale faţă cu biserica, a cărei representanţă legală este, în numele archidiecesei gr. or. române din Transilvania dechiarândŭ cu profundă părere de rĕu, că sub condiţiunile cuprinse în noulŭ statutŭ nu póte primí ajutorulŭ preoţimei de 24,000 fl., vine a rugá pe Escelenţa Vóstră cu profundŭ respectŭ, ca luândŭ în consideraţiune binevoitóre, că tóte informaţiunile, pe carĭ se dice că s'ar basá înaltulŭ emisŭ dto. 18 Ianuariu a. c. Nr. 77 Pres. sunt neesacte, nefundate şi greşite; că disposiţiunile luate faţă cu biserica nóstră nu s'au mai aplicatŭ la nicĭ una din bisericile din patriă, care de asemenea sunt subvenţionate din partea statuluĭ; că prin aplicarea mĕsurilorŭ acestora se distruge legătura canonică a clerului şi se sgudue adêncŭ disciplina bisericéscă; că prin aceste mĕsurĭ şi consecinţele lorŭ se zădărnicesce părintésca intenţiune a Maiestăţei Sale cesarie şi regio-apostolice la încnviinţarea acestui ajutoriu; în fine că prin trênsele se jignescŭ adêncŭ autonomia şi libertatea acestei bisericĭ, garantate prin legile statului, — sĕ binevoiţĭ a esoperá, ca în privinţa conferirei şi distribuirei ajutorului de statŭ de 24,000 fl., anualĭ pentru clerulŭ archidiecesei gr. or. române transilvane sĕ se restitue modalitatea regulată în p. n. resoluţiune dto. 29 Maiu 1861, — unica ce corespunde atât autonomiei, libertăţei şi demnităţei bisericei, cât şi intereselorŭ materiale şi morale ale clerului ei.

Pe lêngă carĭ, în asceptarea binevoitórei disposiţiunĭ ale Escelenţei Vóstre, suntemŭ cu profundŭ respectŭ.

S i b i i u, 27 Aprile (9 Maiu) 1884.

Sinodulŭ archidiecesei greco-orientale române din Transilvania.

Academia de drepturĭ din Sibiu.

Cetimŭ în „Egyertétés“ delă 5 Iulie:

„Guvernulŭ va desfiinţa academia de drepturĭ din Sibiu. In cursulŭ primŭ nu se mai primescŭ ascultătorĭ, ér celelalte cursurĭ încă vorŭ încetá, după ce cei deja înscrişĭ 'şĭ vorŭ sfîrşi studiele. Nu suntemŭ de felŭ prietinii şovinismului, însĕ cu tóte acestea dicemŭ, că guvernulŭ de astă-dată b i n e a făcutŭ. Căcĭ acésta nu se face din şovinismŭ maghiarŭ, ci din apĕrare contra şovinismului germanŭ. Şi până când guvernulŭ va stá pe acestŭ terêmŭ, până atuncĭ va puté contá şi pe sprijinulŭ acelei oposiţiunĭ, care într'altele 'lŭ atacă fără cruţare pe tóte terenele, când procede într'o direcţiune contrară vederilorŭ acestei oposiţiunĭ. Sibienii 'şĭ-au permisŭ multe lucrurĭ, carĭ nu li s'ar fi iertatŭ nicĭ într'unŭ statŭ civilisatŭ Sibiulŭ a fostŭ cuibulŭ, care neintreruptŭ nutriá agitaţiunĭ contra statului. Saşii şi Românii, carĭ nu au vrutŭ sĕ se lipéscă de naţiunea maghiară, pentru carĭ ţéra acésta a fostŭ prea mică şi carĭ cu dorinţele lorŭ făcéu aventurĭ p e s t e graniţele acestei ţĕrĭ, — 'şi-au pusŭ centrulŭ agitaţiunilorŭ lorŭ în Sibiu. De acolo eşiau Saşii »anteluptătorĭ pentru cultură« şi comitetulŭ centralŭ românŭ de acolo îşi rĕspândea parola dincóce şi dincolo de Délulŭ mare. — In privinţa acésta academia de drepturĭ din Sibiiu serviá spre mare daună maghiarimei, cu tóte că erá susţinută pe banii n a ţ i u n e i m a g h i a r e (???) Bunulŭ spiritŭ alŭ profesorilorŭ lorŭ nu a fostŭ în stare a câştigá tinerimea pentru idea de sfatŭ maghiarŭ. Pe banii statului maghiarŭ(?) într'unŭ institutŭ alŭ statului maghiarŭ se creşteau vrăşmaşii statului maghiarŭ. Ştiutŭ este însă, că **vrăşmaşulŭ cu atâtŭ este mai periculosŭ şi mai înspăimântătorŭ, cu câtŭ are mai multă sciinţă, cu câtŭ e mai civilisatŭ.**

Din aceea, că academia de drepturĭ din Sibiiu esistă, în prima liniă cetăţenii din Sibiiu trăgéu folosŭ, după aceea în a dóua liniă locuitorii din prejurŭ, cărora li-s'a făcutŭ posibilŭ de a-şĭ învĕţá copiĭ cu puţine mijlóce. Dar tocmai acestĭ domnĭ fórte puţine merite şi-au câştigatŭ, ca statulŭ sĕ le facă favorulŭ şi sĕ jertféscă (?) banĭ pentru ei.

Academiele de drepturĭ din provinciă în generalŭ numai în casurĭ rare au dreptŭ de esistinţă. Tinerimea de comunŭ mai multŭ învéţă la universităţĭ marĭ, unde sciinţele suntŭ concentrate, unde esistă bibliotece, unde câte unŭ obiectŭ sĕ tractéză de mai mulţĭ profesorĭ şi unde sciinţa are totŭ felulŭ de mijlóce la disposiţiunea sa. Faţă cu universităţile, academiile de drepturĭ totdéuna suntŭ în desavantagiu. Acestea îşĭ află dreptulŭ lorŭ de esistinţă în împrejurărĭ locale. Séu naţionalitatea se póte întărí în unele locurĭ prin ele, séu li-se póte face unorŭ studenţĭ mai fără mijlóce posibilŭ studiulŭ, carĭ studenţĭ în alte împrejurări nu ar puté absolvá vre-o scolă superióră.

In Sibiiu nicĭ unulŭ dintre aceste casurĭ nu au pututŭ pretinde, ca academia de drepturĭ sĕ se mai susţină. Ce e dreptŭ, acolo s'au crescutŭ studenţĭ mai sĕracĭ, însă astfelŭ de studenţi, carĭ se făcéu mai târdiu vrăşmaşĭ ai statului maghiarŭ. Insă pentru naţionalitatea maghiară academia de drepturĭ din Sibiiu nu erá o fortăréţă de apĕrare, ci mai multŭ o fortăréţă de unde se îndreptau atacurile în contra naţionalităţii maghiare.

Nu ne pare rĕu, că acestŭ institutŭ se desfiinţéză, deşi altcum noi totdéuna ne-amŭ bucuratŭ, décă avémŭ scóle câtŭ se póte de multe. Numai una nu putemŭ iertá guvernului, aceia, că elŭ şi cu închiderea acestei scolĭ a făcutŭ corteşiă. Până ce nu s'au sfêrşitŭ alegerile, guvernulŭ nu a luatŭ nicĭ o disposiţiune în acésta afacere.

Da, pentru că se temea, că va ațîța contra sa pre Românii și pe Sașii. Și apoi scimŭ, că guvernulŭ a vrutŭ sĕ pacteze, și unde a putută a și pactată cu ei. Voturile lorŭ au fostŭ bune până ce guvernulŭ a avutŭ lipsă de ele.

Acuma îi lasă în baltă.

Astfelŭ a obicinuitŭ Tisza a face și de altă dată cu aliații sĕi; dar decă ei nu au putută învĕța din trecutŭ și au încredere într'ênsulŭ, așa le trebue.

Corespondența nóstră din Comitate.

Mihalțŭ, 3 Iuliu 1884.

Junimea română academică din ținutulŭ Alba-Iuliei a aranjatŭ în 29 Iuniu a. c. în A.-Iulia o petrecere de vĕră în folosulŭ scólei gr. cat., ce se va zidi acolo. Poliția în frunte cu dlŭ căpitanŭ alŭ orașului a credutŭ a comite unŭ faptŭ patrioticŭ, când, folosindu-se de apucăturile cele mai nedemne, au luatŭ tóte mĕsurile în contra acestei petreceri. Deóre-ce junimea aranjatóre a fostŭ suspiționată din partea publicului, că nu ar fi observatŭ cele de lipsă față de autoritățile poliției: subscrisulŭ în interesulŭ adevĕrului și pentru legitimarea junimei îmi permitŭ, D-le Redactorŭ, a vĕ espune spre orientarea on. Publicŭ tótă starea lucrului așa precum a fostŭ.

E ne-adevĕratŭ ceea ce au credutŭ unii, că poliția nu ar fi sciutŭ nimicŭ despre petrecere, căci junimea aranjatóre înainte de împărțirea invitațiunilorŭ a insinuatŭ poliției ținerea petrecerei după tóte regulele, descoperindu-i totodată scopulŭ și caracterulŭ aceleia. D-lŭ căpitanŭ alŭ orașului, după ce a aflatŭ tóte în ordine, neobiecționându-ne nimicŭ a luatŭ spre sciință și ne-a asiguratŭ că din partea poliției nu vomŭ întêmpina nici o dificultate. Acestea le-a disŭ d-lŭ căpitanŭ înainte de petrecere cu două sĕptĕmâni. Noi basați pe cuvintele dênsului ne-amŭ depărtatŭ cu consciința liniștită, că amŭ satisfăcutŭ datorinței, ce amŭ avutŭ față de poliția și organele ei. Cu tóte acestea, d-lŭ căpitanŭ uitându-șĭ de posițiunea sa, nu sciu din indemnulŭ propriu ori la sfatulŭ altora, trăgêndŭ cruce preste cele ce ni-a disŭ în diua precedentă petrecerei, a binevoitŭ a ne surprinde c'unŭ ordinŭ verbalŭ, prin care simplamente interdice ținerea petrecerei pe teritorulŭ Alba-Iuliei sub pretestulŭ destulŭ de naivŭ, că dênsulŭ nu cunósce pe tinerii arangiatori, prin urmare nu are destulă garanță despre durata petrecerei. Descoperirea acésta o face d-lŭ căpitanŭ înainte de petrecere cu o di, pe cândŭ tóte cele de lipsă erau preparate, banii cheltuiți, și ce e mai multŭ, nu mai era timpŭ de a avisá publiculŭ din jurŭ.

Ori cine cu mintea sănătósă póte vedé că pretestulŭ d-lui căpitanŭ a fostŭ numai nodŭ în papură. Cu două sĕptĕmâni înainte cândŭ i-s'a însinuatŭ petrecerea nu i-a venitŭ prin minte a ne face obiecțiunea, că nu ne cunósce, ca sĕ ne putemŭ legitimá, că nu suntemŭ nihiliști nici socialiști. Din procederea domnului căpitanŭ se vede, că scopulŭ lui principalŭ n'a fostŭ de-a opri petrecerea, ci de-a șicana junimea. Acésta o deducŭ de acolo că înainte de petrecere cu o di a respinsŭ tóte rugările spre a-și retrage ordinulŭ verbalŭ; ér în diua petrecerei totŭ între împrejurările acelea, după ce i s-a cerutŭ ordinulŭ în scrisŭ și s'a făcutŭ atentŭ la urmări, nu s'a mai opusŭ, ci numai decâtŭ ni-a datŭ voiă.

Scopulŭ D-sale rĕutăciosŭ nu a putută fi altulŭ, decâtŭ de a ne discredita și a submina reputațiunea de care se bucură junimea română înaintea publicului. Decă ar fi făcutŭ acésta din indemnulŭ propriu nu ne amŭ mirá, căci tendințele malițióse de feliulŭ acesta față de Români sunt la ordinea dilei; decă însĕ, precum s'a esprimatŭ d-lŭ căpitanŭ, dinsulŭ a întreprinsŭ pașii aceștia la rugarea unorŭ domni români, ne atinge cu atâtŭ mai durerosŭ, cu câtŭ eramŭ mai puținŭ pregătiți la o primire atâtŭ de ostilă din partea inteliginței din Alba-Iulia. — Ce a condusŭ pre respectivii domni de au datŭ mâna cu dl-ŭ căpitanŭ alŭ poliției spre a ne pune piedeci, nu sciu, căci îmi vine cu greu a presupune sĕ-o fi făcutŭ din malițiă, ori capriciu, séu dór din lipsa de altă ocupațiune. Nu aducŭ în combinațiune nici atitudinea necualificabilă a unorŭ tineri academiști din A.-Iulia, dintre cari unii se mândrescŭ a figurá ca membrii arangiatori la petrecerea aranjată, cu trei dile mai târdiu, de tinerimea universitară neromână, pre cândŭ la cea aranjată de Români nu numai că n'au participatŭ, dér a lucratŭ cu mâni cu picióre spre a face inposibilă reușita dorită. Nu cunoscŭ și nu cautŭ motivele nici unora, ci espunŭ aprețiărei On. Publicŭ intențiunea junimei academice, care prin aranjarea unorŭ asemeni petreceri din anŭ în anŭ cu scopŭ filantropicŭ, voiesce a contribui câtŭ de puținŭ la delăturarea separatismului, ce domnesce între inteligința nóstră, si la desvoltarea spiritului socialŭ în direcțiune românéscă. Lasŭ se judece On. Publicŭ atitudinea »acelorŭ domni români,« cari cu micŭ cu mare s'au conjuratŭ în contra întreprinderei junimei.

Laurențiu Popŭ.
ascult. de drepturi la univers. din B.-pesta.

Mediașŭ, 27 Iunie 1884.

Deși cam târdiu, vinŭ a relatá, că alegerea de deputatŭ dietalŭ în colegiulŭ electoralŭ alŭ Mediașului, după cum sciți deja, s'a făcutŭ la 18 a l. c. în sala magistratului. Desŭ de diminéță ospătăriile erau tescuite de alegĕtori din tóte comunele, piața avea aspectulŭ unui lagĕrŭ formatŭ din alegĕtori și publicŭ din locŭ. Neflindŭ contra-candidatŭ s'a alesŭ prin aclamațiune Carl Grafius (sasŭ) ca deputatŭ de partida națională. Cu plăcere viu a vĕ comunicá, că alegĕtorii românŭ din acestŭ colegiu (altcum față de conclusele naționale până acum destulŭ de indiferenți) de astădată au fostŭ la înălțimea misiunei lorŭ, ne cum sĕ fi participatŭ vre-unulŭ la alegere, ma nici dintre alegĕtorii români din locŭ în numĕrŭ de 62 nu s'a vĕdutŭ nici macarŭ unulŭ prin orașŭ în acea di, deși nu încape îndoiéla, înainte cu o lună până în diua de alegere ca de obiceiu și regulă, instrucțiunile și ordinele szolgăbirăești cătră notari și primari nu au lipsitŭ, fiindŭ că partida liberală avea de candidatŭ pe judele regescŭ Friedrich Gräser, care se înțĕlege neputêndŭ comptá pe alegĕtorii români și sași, sigurŭ fiindŭ de neisbândă, s'a retrasŭ încă inainte de a se începe alegerea. Observŭ că în diua de alegere notarii și primarii români nu s'au arĕtatŭ nici unulŭ prin Mediașŭ. Onóre alegĕtorilorŭ românĭ din acestŭ colegiu, de astă dată au constatatŭ pe deplinŭ, că sciu sĕ apere stindardulŭ națiunei atacatŭ în totŭ momentulŭ de cătră adversarii seculari ai națiunei nóstre, drapelŭ pentru a cărui lucire și triumfŭ trebue sĕ lupte și sĕ móră totŭ Românulŭ adevĕratŭ.

Nu potŭ trece cu vederea a nu apostrofá și detailá raportulŭ d-lui corespondentŭ din Valea Galdei, apărutŭ în Nr. 91 alŭ multŭ prețuitei »Gazete,« relativŭ la atentatulŭ comisŭ contra programei nóstre naționale decâtră 15 alegĕtori români la alegerea de deputatŭ în colegiulŭ Ighiu și anume: Miserabila și mârșava purtare a învĕțătorului Ionŭ Vasile Corpadia din Bucium nu póte remâné necondamnată înaintea lui D-deu și a națiunei. Acestŭ agentŭ neruşinatŭ, care a statŭ în fruntea celorŭ 14 alegĕtori români, părăsindŭ cu necredință drapelulŭ și lupta solidarității nóstre naționale, merită totŭ disprețulŭ și ura națiunei, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că celorŭ 14 alegĕtori (altcum nepricepuți, terorisați prin oficialii montanistici dela »Baia cea mare,« amăgiți prin cortesulŭ luminătorŭ) nu li-se póte atribui faptulŭ de pĕcatŭ neiertatŭ, fiindcă acestia suntŭ lucrători (băeși), ce stau în serviciuiui deputatului alesŭ Lukáts Lászlo la »Baia domnéscă.« Infidelulŭ luminatorŭ se vede dár, că nu s'a rușinatŭ a dá inimicului pradă pe frații sĕi de sânge, a compromite și a degradá națiunea și poporulŭ, din a cărui pâne câștigată cu sudóre trăiesce. Deci pentru acésta bravură expoartă spre dejosirea națiunei, priméscă „cinstitulŭ luminătorŭ,« dreptŭ recompensă, în locŭ de promisiuni de aurŭ sclipiciosŭ: indignațiunea nĕmului și disprețulŭ fiilorŭ națiunei: în locŭ de parte (moșie) la »Baie«: parte de blĕstămulŭ părinților, durerea inimei și suferințele poporului.

Incâtŭ pentru lipsa de inteligință română în Bucium (Pojeni) așa numită »Valea albă,« (care face numai unŭ despărțĕmêntŭ din celea șese ale comunei Bucium) se admite, că de o astfelŭ de inteligință pĕtrunsă de spiritulŭ adevĕratŭ naționalŭ nu prea dispune.

Observŭ însă, că în comuna Bucium acésta nu lipsesce! Unde suntŭ cei 6 preoți, 1 medicŭ, 1 notarŭ, apoi alți cărturari, în frunte cu zelosulŭ conducĕtorŭ Alexandru Danciu, cestŭ din urmă unulŭ dintre cei 156 delegați ai conferinței Sibiene, că aceștia au satisfăcutŭ pe deplinŭ decisiunilorŭ din programa națională. Trăéscă preoții în frunte cu conducĕtorulŭ! Piară infamii și compromițătorii națiunei.

Informatŭ fiindŭ, că comuna Bucium (Pojeni) nu posedă nici o buche a vre-unui diarŭ românŭ (afară de aerulŭ necuratŭ alŭ »Viitorului,« ce cam infecteză spiritulŭ de sub pólele Stâncei de basaltŭ »Detunata,«) credŭ la locŭ și de cuviință a vĕ rugá, ca sĕ binevoiți a trămite numitei comuni gratisŭ unŭ exemplarŭ din prețuitulŭ D-vóstre diarŭ, pentru care aci anexatŭ am onóre a vĕ trămite prețulŭ de abonamentŭ pre unŭ anŭ; totŭ odată vĕ rogŭ a considerá acestŭ abonamentŭ și pe viitorŭ.

Bucīumanulŭ.

Colera în Franța.

Un colaboratorŭ alŭ diarului francesŭ »Gaulois« a avutŭ următórea conversațiune cu Dr. Koch. — Colab: Care este caracterulŭ misiunei D-tale? — Koch: Pe mine m'a trimisŭ guvernulŭ germanŭ, ca sĕ studiezŭ caracterulŭ epidemiei. Ministrii francesi au recunoscutŭ caracterulŭ meu oficialŭ. — Colab: Domnia Ta ți-ai formatŭ până acuma părerea? — Koch: Pe deplinŭ; colera este fără îndoélă cea asiatică. In privința acésta sunt de o părere totŭ medicii. O autopsiă încă n'amŭ putută face. Așteptŭ unŭ casŭ de-o mórte grabnică a unui infectatŭ.*) In privința originei epidemia nu mai lasă nici o îndoélă. Colera vine din părțile depărtate ale Orientului. — Colab: Credi D-ta că corabia »Sarthe« a mportatŭ epidemia, séu că s'au putută microbii rĕspândi prin aerŭ? — Koch: Prin aerŭ nici o dată. Microbii se potŭ rĕspândi séu numai prin contactulŭ trupului omenescŭ séu prin escremente séu prin rufe ude, care au fostŭ pĕtate de escremente. — Colab: In chipulŭ acesta mĕsurile profilactice cu bagagele au fostŭ de prisosŭ vecsatorice? — Koch: Pericolulŭ absolutŭ zace în mĕruntaiele omenesci. La acestea cu precauțiuni esterne nu poți ajunge — Colab: Ai cunoscutŭ D-ta în autopsiile, ce le-au făcutŭ doctorii Roux și Strauss, asemenea microbi ca în Egiptŭ și în India? — Koch: Da. — Colab: Care este părerea D-tale în privința lățirei epidemiei în Europa? — Koch: Epidemia va veni în Germania, despre asta nu mĕ mai îndoiescŭ, și pretutindenea, căci din momentulŭ cândŭ ea s'a încuibatŭ în Toulon, póte sĕ ajungă în tóte părțile. Ce ți-am spusŭ, voiŭ spune și conaționalilorŭ mei.

*) Intr'aceea casulŭ s'a întêmplatŭ și autopsia s'a făcutŭ.

Diverse.

Revista Băilorŭ. — După cele mai din urmă date, numĕrulŭ óspeților de pe la băile mai însemnate se împarte astfelŭ: La Aussee 1445, Bilin 95, Buzias 339, Franzensbad 3699, Gieshübl 145, Gleichenberg 526, Gmunden 1797, Hall 1012, Ischl 3912, Iohannisbad 519, Karlsbad 15781, Lipik 433, Luhatschowitz 563, Marienbad 6428, Mondsee 315, Norderney 845, Pistyan 1282, Pyrmont 4156, Reichenhall 1616, Reinerz 1547, Rohits 534, Roznau 680, Salzbrunn 1269, Tatra 264, Teplitz-Schönau 3522, Trencsin-Teplitz 1202, Böslau 1993 Wildbad Gastein 1265.

*

Fanny Elssler. — Cunoscutei jucătóre i se furase odată tótă creta, ce de-altfeliu o grămădea ea în mare mĕsură în garderoba sa. Séra veni la ea poetulŭ Bural și o găsi aprinsă de mâniă. Ea'i grăi repede: »Ah, d-le Bural, stau să'mi perdŭ mințile de nĕcazŭ; preste câtă-va vreme trebue să esŭ pe scenă și îmi lipsesce creta: mi-au furat-o și mĕ temŭ de unŭ — faux pas. Nimeni nu vrea să mĕ împrumute; toți s'au pusŭ împotriva mea și toți dorescŭ, să nu potŭ jucá bine adi. Rogu-te, mergi d-ta și adu'mi cretă de unde vei ști și câtă vei putea.« — »Dar de unde pămêntulŭ să potŭ scóte cretă acum?« »Du-te, du-te numai; mai amŭ unŭ pătrarŭ de césŭ până se va ridica cortina; te așteptŭ!« Erau 11 ore și Bural nu găsia 'n nici o parte nici o prăvăliă deschisă. De odată unŭ gândŭ îi plesni prin minte și poetulŭ porni pe ulițe în cea mai mare grabă. După câte-ve momente elŭ se întórse veselŭ la drăgălașa lui Elssler, aducându'i 20 de bucăți de cretă. »Ce rĕsplată să 'ți dau acum, bunule Bural?« dise Fanny. — »Dece pahară de apă cu zahărŭ,« grăi poetulŭ, »că până amŭ putut'o fura tótă, a trebuitŭ să intru în dece cafenele!!« —

*

»La Société de Berlin.« — In unulŭ din numerii trecuți amŭ pomenitŭ ceva despre acestŭ pamfletŭ anonimŭ. Silințele, de-a descoperi pe autorii lui au reușitŭ. Așa se scie cumcă materialulŭ părței ântâiu a acestei scrieri este scosŭ din niște intime scrisori, pe care fostulŭ cetitorŭ alŭ împĕrătesei Augusta, Gérard, le scriá cătră diplomatulŭ Léon Gambetta. Scrisorile le-a găsitŭ Madame Adam, moștenitórea scrierilorŭ lui Gambetta. Descrierile de caractere, ce se găsescŭ în scrierea acésta, sunt făcute de Weiss, unŭ instructorŭ alŭ unei familii ruse din Alsația. Aceste descrieri le duse la Paris cunoscuta dómnă de Nowikow și le predete d-nei Adam, care împreună cu Otto de Loë întregi și adaose după trebuință materialulŭ și-lŭ îmbrăcă apoi în frumóse forme stilistice, dându-lŭ astfelŭ publicității. Despre aceste vești gazetele germane nu se îndoescŭ, că vorŭ fi necorecte; ba credŭ că și alte persóne de frunte și-au datŭ concursulŭ la publicarea scrierei, ce a făcutŭ atâta vuetŭ în lumea germană acum câteva luni.

Bibliografiă.

»Șoimii dela Rĕsboeni,« poemŭ în 9 cântări de Ionŭ Nenițescu. Povestesce în versuri poporale, ușóre și frumosŭ alcătuite vestita bătăliă a lui Stefanŭ. Nu putemŭ decâtŭ sĕ-o recomandămŭ tuturora. A eșitŭ în Bucuresci, în a doua ediție, la Tipografia curței regale, F. Göbl.

RECTIFICARE. — In articolulŭ de fondŭ din Nr. 106 de eri, în colóna a doua rêndulŭ alŭ 22-lea sĕ se citéscă: descărcate din vagóne, în locŭ de: din vapóre.

In pagina 3-ea la notița: Afacerea cu închiderea granițeĭ etc., sĕ se citéscă în rêndulŭ alŭ trei-lea: care a fostŭ pornită, în locŭ de: primită

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 7 Iulie st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.05
Rentă de aurŭ 4% . . .	91.20
Rentă de hârtiă 5% . .	88.20
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	96.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	117.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.—
Bonurĭ rurale ungare . .	101.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.25
Bonurĭ croato-slavone . .	101.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	115.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	115 20
Renta de hărtiă austriacă	80.45
Renta de arg. austr. . .	81.45
Renta de aurŭ austr. . .	103.05
Losurile din 1860 . . .	135.20
Acţiunile băncei austro-ungare	856.—
Act. băncei de creditŭ ung.	301.75
Act. băncei de creditŭ austr.	301.18
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.76
Napoleon-d'orĭ	$9.68^{1}/_{2}$
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	59.60
Londra 10 Livres sterlinge	121.90

Bursa de Bucuresci.
Cota oficială dela 22 Iunie st. v. 1884.

Renta română (5%). . . .	Cump.	$93^{1}/_{2}$	vênd.	$94^{3}/_{4}$
Renta rom. amort. (5%) . .	»	$93^{1}/_{4}$	»	$95^{1}/_{2}$
» convert. (6%) . .	»	$96^{1}/_{2}$	»	$97^{1}/_{2}$
Împr. oraş. Buc. (20 l.) . .	»	33	»	$33^{1}/_{2}$
Credit fonc. rural (7%) . .	»	$102^{1}/_{2}$	»	$105^{1}/_{2}$
» „ „ (5%) . .	„	90	„	93
» » urban (7%) . .	»	101	»	105
» » » (6%) . .	»	$97^{1}/_{2}$	»	101
» » » (5%) . .	»	$87.^{1}/_{2}$	»	$90^{1}/_{2}$
Banca naţională a României	»	1388	»	——
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	»	340.	»	—
« » » Naţională . .	»	235.	»	$236^{1}/_{2}$
Aurŭ	»	4·50.	»	$5.^{1}/_{5}$
Bancnote austriace contra aurŭ	»	2.07.	»	2.09

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 8 Iulie st. n. 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.23	Vênd.	9.24
Argint românesc	»	9.20	»	9.24
Napoleon-d'orĭ	»	9.67	»	9.69
Lire turcescĭ	»	10.90	»	10.96
Imperialĭ	»	9.90	»	9.96
Galbenĭ	»	5.63	»	5.67
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.50
Discontulŭ	»	. . . 7—10 % pe anŭ.		

Numere complete din „Gazetă“ dela 1 Ianuariu a. c. se mai află.

Acei domnĭ abonaţĭ ai noştrii, carĭ au plătitŭ preţulŭ abonamentului pe unŭ jumĕtate de anŭ sĕu pe unŭ anŭ, înainte de 1-a Aprilie a. c. sunt rugaţĭ a ne trimite diferenţa preţului urcatŭ dela 1 Aprile c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAŢIA „GAZ. TRANS.“

Tarifa anunciurilorŭ şi inserţiunilorŭ

în „Gazeta Transilvaniei.“

Anunciurĭ în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6

Pentru inserţiunĭ şi reclame pag. a III linia à . „ —„10

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de 3— 4 orĭ 10%

„ „ „ 5— 8 „ 15%

„ „ „ 9—11 „ 20%

„ „ „ 12—15 „ 30%

„ „ „ 16—20 „ 40%

Dela 20 de repeţirĭ în susŭ 50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Braşovŭ 1|13 Maiŭ 1884.

Nr. 7126—1884. 1—3

Publicaţiune.

Sĕ aduce la cunoscinţa publică, cumcă consignaţiunile de conscriere trimise de d-lŭ subcomite prin esmisulŭ din 26 Iunie a. c. Nr. 5.390 referitóre la solvirea sumelorŭ pentru eliberarea dela construirea drumurilorŭ pro 1884 sĕ află din 14 până în 22 Iulie a. c. înainte de prânḑŭ dela 8—12 ore şi după prânḑŭ dela 3—5 ore în oficiolatulŭ orăşĕnescŭ de dare spre esaminare din partea fie-cărui, şi acele partide, carĭ prin acésta conscriere se sêmtŭ neîndreptăţite, au sĕ-şi astérnă observaţiunile în scrisŭ celŭ mai târḑiu până în 31 a lunei curente, după prânḑŭ la 3 óre, subscrisului magistratŭ.

Se provócă totŭ-deodată toţĭ posesorii de case, posesorii de animale de înhămatŭ şi înjugatŭ şi partidele supuse dării în urma unui câştigŭ de sine stătătorŭ, ca spre scopulŭ prescrierei câtŭ are sĕ dea pentru construirea de drumurĭ, sĕ se înfăţişeze cu cărticelele de dare la oficiolatulŭ orăşenescŭ de dare până la 31 Iulie a. c.

Sumele pentru eliberarea dela construirea de drumurĭ, din carĭ pentru fie-care animalŭ de înhămatŭ şi înjugatŭ sunt de a se solví 3 fl. 60 cr. pe când din partea fie-cărui altŭ posesorŭ îndatoratŭ la concurenţă pentru construirea de drumurĭ sunt de a solví 2 fl. 40 cr. — au de a se aşterne celŭ multŭ până în 15 Augustŭ a. c. la cassa oficiolatului orăşenescŭ de dare neacceptându-se solvirĭ parţiale.

Cu 16 Augustŭ a. c. începêndŭ sunt a se încassá aceste sume restante pe caleu esecuţiunei, fără ca se premérgă vr'o admoniţiune.

Braşovŭ în 15 Iulie 1884. **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

BĂCĂNIA

MUNTEANŬ & MINCOVICĬ

BRAŞOVŬ, TUŞNADŬ.

Tipografia Alexi Braşovŭ.